

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania J. D.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 lutego 2020 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża skarżącego kosztami pełnomocnika organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania J. D. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. – oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 1 grudnia 2017 r., sygn. akt VI U (...), w którym Sąd Okręgowy oddalił odwołanie J. D. od decyzji organu rentowego z dnia 31 marca 2014 r., w której ZUS odmówił J. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołujący się zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W ocenie autora

skargi sytuacja procesowa, w której dla prawidłowego wydania wyroku niezbędna jest wiedza fachowa, za każdym razem powinna skutkować powołaniem biegłego, przy czym należy podkreślić, iż musi być to odpowiedni biegły, a więc taki, który posiada nie tylko niezbędną wiedzę z punktu widzenia przedmiotu sprawy, ale również, jeśli wydanie opinii związane jest z koniecznością przeprowadzenia badań, posiada odpowiednie narzędzia do ich przeprowadzenia. Dopuszczenie do opiniowania biegłego, który nie posiada odpowiednich narzędzi do przeprowadzenia badań i oparcie wyroku na takich badaniach, w sposób oczywisty prowadzi do naruszenia wskazanych przepisów, gdyż nie może dostarczyć pełnej wiedzy specjalnej niezbędnej do prawidłowego wydania wyroku.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o: 1) odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie, w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o: 2) oddalenie skargi kasacyjnej ubezpieczonego w całości. Ponadto złożono wniosek o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej

(art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9

czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przede wszystkim autor skargi w uzasadnieniu wniosku nie wskazuje żadnego przepisu prawa z naruszeniem którego wiązałby sugerowaną oczywistą zasadność jego skargi. Uzasadnienie wniosku ignoruje w swojej konstrukcji stanowisko zaskarżonego wyroku w zakresie oceny zasadniczej w sprawie kwestii – oceny stanu zdrowia odwołującego się w kontekście spełnienia przesłanek przyznania prawa do spornego świadczenia rentowego.

Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, że Sąd pierwszej instancji przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu kardiologii (dwóch biegłych), neurologii, psychologii, psychiatrii oraz medycyny pracy. Biegli wypowiedzieli się jednoznacznie, że J. D. jest zdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami i dotychczasowym zatrudnieniem. Wskazali także, że występujące u ubezpieczonego schorzenia - łącznie z nadwrażliwością na niektóre rodzaje pola elektromagnetycznego - są odpowiednio leczone, a spowodowany przez nie stopień upośledzenia sprawności organizmu nie jest wystarczający, aby uznać, że w sprawie występuje niezdolność do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy emerytalno-rentowej. Pomimo rozpoznania u ubezpieczonego nadciśnienia tętniczego samoistnego, neurowegetatywnej zmienności rytmu serca i ciśnienia u chorego z nadwrażliwością na niektóre rodzaje pola elektromagnetycznego, hiperlipemii, dyskopatii odcinka kręgosłupa szyjnego, kamicy nerkowej prawostronnej, z okresem wodonercza, przebytego alergicznego zapalenia skóry oraz zaburzeń neurasteniczno-hipochondrycznych biegli wskazali, że schorzenia te nie powodują niemożności świadczenia pracy zgodnej z kwalifikacjami. Biegli uzasadniając swoje stanowisko mieli na uwadze, że nadciśnienie nie doprowadziło do powikłań naczyniowych mózgu. U ubezpieczonego brak podstaw do twierdzenia, że z powodu nadciśnienia tętniczego ujawniła się u niego choroba niedokrwienna serca czy lewokomorowa

niewydolność krążenia, a wyniki badań kardiometrycznych: EKG, badanie holterowskie ciśnienia tętniczego lub 24 godzinna rejestracja ekg, rtg klatki piersiowej są prawidłowe. Nadto przeprowadzone przez biegłego psychologa sądowego testowe badania nie wykazały u skarżącego objawów uszkodzenia CUN oraz obniżenia sprawności intelektualnej, a występujące zaburzenia neurasteniczno-hipochondryczne mają charakter nerwiczny i również nie dają podstaw z zakresu psychiatrii do stwierdzenia niezdolności do zatrudnienia. Mimo schorzeń, na które ubezpieczony niewątpliwie choruje od dłuższego czasu, nie stwierdzono u niego także, na dzień wydawania decyzji, objawów upośledzenia funkcji narządu ruchu ograniczających zdolność do pracy, nie stwierdzono występowania ostrych objawów zespołu bólowego kręgosłupa (jedynie okresowy zespół w wywiadzie), czy neurologicznych cech deficytu. Sąd drugiej instancji dzieląc wnioski opinii biegłych uwzględnił to, że biegli wydali opinię na podstawie zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej oraz badania podmiotowego i przedmiotowego ubezpieczonego. Ocena stanu zdrowia apelującego dokonana została całościowo. Biegli lekarze o specjalnościach adekwatnych do schorzeń eksponowanych przez ubezpieczonego na dzień wydania decyzji, przedstawili w sprawie wyczerpujące uzasadnienie swojego stanowiska. Opinie biegłych spełniają wszystkie kryteria, jakie powinny spełniać – są zgodne z zasadami logiki, wiedzą powszechną, poziomem wiedzy biegłych oraz dostarczają odpowiedzi na postawione w sprawie pytania konieczne dla jej rozstrzygnięcia. Sąd drugiej instancji stwierdził, że w swojej ocenie uwzględnił także (wraz z biegłymi) kwalifikacje zawodowe ubezpieczonego zarówno te związane ze zdobytym wykształceniem, jak i te zdobyte w trakcie podejmowanego zatrudnienia. Na podstawie stanu zdrowia ubezpieczonego ustalono, że na dzień 31 marca 2014 r. był on osobą zdolną do pracy i nie spełniał przesłanki określonej w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalno-rentowej i w konsekwencji nie przysługuje mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.

